

N°. 7.

Sestdeenä, 12. (24.) Februar

1872.

Mafja par gaddu: Mahjas weefs 1 rubl., pastes nauda 60 kop.

R a h d i t a j s.

Cefschemmes sinas. No Rihgas: general-gubernators pahrrerisjois, juhrmallas telegrafs, — Rihgas Latw. beedriba ic. No Pehterburgas: pahrlabrischu jakti un pahrlabrischu-widus-Asija. No Baroflas was gub.: nelaimes zaur wilteem.

Ahrsemmes sinas. No Wahzemes: pahrlabrischu likkumeem Prufschds. No Franzijas: daschadas libbeles waldischanas deht. No Englandes: Napoleons slimmo, — pahrlabrischu Indijas gubernatora nolauisch. No Londones: pahrlabrischu Alabama srihdi. No Robmas: kattole srihdischanas ar protestanteem, — Frantschi us Staliju launi. No Spanijas: Spanijas republikaneeschi griid kebninu ischischi. No Ungarijas: pahrlabrischu pluhdeem. No Rumantijas: ischidun waijaschana. No Amerikas: Weffla dumpis wairojajs.

Saunafahs sinas. Skoblas sinas. Sagle, jeb: ne-eewedd muhs eelja kahrdinajschana. Sargajeet putnns! Naudas-tirgus. Peeliktumä. Mesmers Wiinn. Par preeleem un lustehm.

Cefschemmes sinas.

No Rihgas. 8tä Februar pulksten 11 1/2 augstzeenijams Baltijas guberniju general-gubernators firsts Bagration no Pehterburgas pahrrerisjoja mahja.

Wehl no Rihgas. Arri muhsu juhras-andelei buhs par labbu ta eeritte, ko buhschoht dibbinacht Wahzemes juhrmallas. Pa to laiku, kad Wahzemme ar Franziju larroja, bija seemeta- un rihta-juhrmallas eetaisiti telegrafa statzioni, kas lai sinno, fur eenaideeku fuggi parahdahs. Schohs telegrafa statzionus nu dsihrahs atjaunacht, andeles un fuggoschanas deht, lai warretu doht sinnas par laiku un wehtrahm un lahdi fuggi zauri- woi garram gabjuschi.

— Rihgas Latweeschu beedribas fapulze, 6tä Februar no runnas-wihru pulka isstahjajs: B. Dihrit, F. Weinberg, M. Pehlschen, A. Spunde, P. Liedemann, J. Pehlschen, P. Pehlschen, P. Allunan, S. Allunan, Th. Grube un wehl zitti. Kad nu us tahdu wihsi arri ta lihdschinniga beedribas preefsch-

neeziba arri no fawa ammata bij isstahjuschs, tad tapat tee atlikfuschee wezzi, ka arri jauneewehletee runnas-wihri 7tä Februar is fawa widdus iswehleja jaunu preefschneezibu. Tad nu par beedribas preefschneeku irr eezelts J. Baumann, tam par pirmo palihgu R. Gail un par ohtru palihgu N. Plawneek; par mantas walditaju eewehleja R. Kammberg, winnam par palihgu Ch. Loewende u. i. pr. un par beedribas rakstijateem Leitan un Wertak.

— Latweeschu beedriba, ka jau if gadda, ta arri schogadd', 19tä Februar noturrehs fawus gadda-swehtkus, us ko arr irr usazinati dseedataju kohri no jemmehm, kas griibetu us scheem swehtkeem lihds beedrotees, un ka lai tee tad pee laika pee preefschneezibas usdohdotees, lihds ar to sinno, kahds un zil leels winno kohris un kahdas dseefmas tee dseedaschoht. Galda-bikkete malfahs beedreem 1 rub. 25 kop., un nebeedreem no jemmehm 1 rub. 50 kop.

— Rihgas Latweeschu labdarrischanas beedriba riht' tai 13tä Februar noturrehs general-fapulzi, fur jaunus komitejas beedrus iswehlehs.

No Pehterburgas. Waldischanas awije studina, ka pa daschahm Kreewu- un ahrsemuju awisehm isdaudsinatas aplamas sinnas pahrlabrischu breesmahm, kas augstam Keiseram warrejuschas usbrukt us to 4tä Janwar noturretun lahtschu-jakti. Riktiga sinna effoht schahda: Peeminnetä deenä lahjis no mescha beesuma islihda us gehgeru lihniju. Kad lahjis Keiseru eeraudisja, tad tas til ahtri strehja Keiseram wirsa, ka Keisers til diwi reises ween dabuja ischaut. No scheem schahweneem weens trahpija lahjim freisaja plezza, kurra lohde labbojss

fahnös starp 8to un 9to fahnū-kaulu (ribbu) atkal isgahja abrà. Lai gan lahjis tuhlin nokritta pee semmes, tomehr azzumirkli atkal pazehlahs un sfrehja us preefschu. Augstais Keisers, kam wairs laika nebij, zittu flinti panemt, itt drohschi kahpa weenu fohli us kreiso pussi. Zaur to pifeerim Niskanowam isdewahs sawu jatts-eesmu eegrubst lahzim krukhtis. Lai paschà brihdi appatsch-gehgermeisters Swanows, las Keiseram pa labbu rohlu stahweja, lahzim eeschahwa lohdi galwà. Tapat scho schahweenu kà arri to duhreenu ar eesmu, lahjis reisà dabbuja un tadeht bes dsih-wibas nokritta Keiseram pee lahjahm.

— Tejenes Wahz awises sinno, ka dauds kapitalisti jeb baggati wihri fademuschees beedribà, buhweht dselsu-zektu no Samaras pahr Drenburgu us Taschkendi Widdus-Asija. Effoht jau salikkuschi 200,000 rublus preefsch ta, to weetu ismekleht, kur tahdu zektu willt. Salka, ka tahds zekschs, las eet us Kaukasiju un Witdus-Asiju, effoht lohiti wajadsigs neween preefsch andeles, bet arri us to, lai schahs eemantotas walstis dalkas jo labbaki warretu aiskargahnt un patureht u.

No Jaroslawas gubernijas. No Uglitschas aprinka nahf sinnas, ka schinni seemà willi tur padarroht dauds skahdes un nelaimes. Tà tur weens weenigs wilks eewainojis 25 zilwekus, 29. Janwar wakkarà, Mesedijewas zeemà. Kahdà semneeka sehtà eegahjis, tas papreefsch uskrittis 10 gaddus wezzai meitenei, winnas tehwan un mahitei un diweem zitteem schahs familijas beedreem, tohs zittus wairaf, zittus masaf eewainodams. Us zekta isfrehjis, negantais wilks uskrittis weenam dikti leelam semneekam, las ilgi ar to zihuijees, bes ka zitti buhtu eedrohschinajuschees winnam palihgà eet. Skad schim rohka bij eefohdis, wilks sfrehja zaur zeemu prohjam, katram, fo fatikka, uskrisdams, kamehr Poschehonstas aprinki kahds semneeks dabbujis to nogallinaht. Ap to paschu laiku Uglitschas aprinki kahds semneeks ar sawu seewu bij meschà braufuschi pehz malkas, kur teem diwi willi uskrittà. Sirgs fabihjees, sfrehja prohjam un to apgibbuschu seewu laimigi pahwedda atpakkaf zeemà; bet kad schi zitteem semneekem to stahstija, las notizzis, tad tee ar eerohtscheem apbrunnojuschees, us mescha gahja, kur tee no ta nelaimiga wihra atradda kahdas affinu pelkes un drehbju luppatas, bet no wilkeem nebij wairs ne pehdas.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Pruhschu landagà jeb tautas weetneeku faeeschanà schinnis pagahjuschas deenas leels trohfnis bijis un leels karschs turrehts pahr to paschu skohlas buhschanu, fo jau agraf effam peeminnejuschi. Tè nu Bismarks israhdijees kà duhschigs karrotajs prett sawu kattolisku eenaidneeku Windhorstu, kam pahrmettis, ka winsch neween gribhoht skohlu usraudsischanu garrigneeku warrà dabbuht,

bet arri wissu Wahzsemmes saweenofchanu atkal iznihzinaht, ir Hannoveres kehniu atkal sawà gohdà zelt un tà wissu atpakkaf waddiht wezzas pehdàs. Sinnams, ka waldischana gribb arri wissu sawu walsti dabbuht weenà zeppurè un kà jau agraf, tà arri taggad, wissus zaur Wahz wallodu wahzinaht. Bet tè Pohlu kattoliski preesteri leelafe prettineeki, las zihnahs sawu Pohlu wallodu patureht. Tadeht waldischana lobbi gan saprattuse, ka agrafi til lehti pee sawa mehrka netilfschoht, kà ween, kad skohlu usraudsischanu un pahrraudsischanu dabbuschoht sawà warrà. Bet konstituzijas walstè ar to ne-eet til weegli, kahdu jaunu likkumu eezelt, tapehz, ka katram no tautas suhtitam weetneekam brihw lihdsrunnaht un sawu padohmu doht un ka tahds likkums til tad par peenemtu un paleekamu turrans, kam leelaka dalka tautas weetneeku jeb runnas-wihru peekrittuse. Un kad nu tahds likkums til tahf peenemts, tad to wehl apstiprinaschanas deht nosubta ihpaschai augstakai lungu sapulzei un schai atkal ta teefa, to peenemt woi atmest. Kad schi peenehmuse, tad likkums pilnigs. Bet, kà dsird, Pruhschu lungu sapulzè effoht leelaka dalka fattoku ween, — warr buht, ka tee arr prettosees. — Batlabban pa telegrafu pahrnahkuschas sinnas pasluddina, ka lungu sapulze sawu ismellefchanu pahr teem jauncem skohlu likkumeem jau pabeiguse, bet schahs sapulzes nosazzischanu waldischanai bijuse nepeenemmama. Salka, ka waldischana tohs likkumus suhtischoht wehl tahtak. Pahr scho likkumu un kà Bismarks til firdigi turrejees, daschas awises tam usgawille un usfauz, lai til drohschi wissus prettineekus apfarrojoht un uswarroht, tad winsch buhschoht wihrs. — Teiz arr, ka Bismarka dsihwiba jau tikfufe apdraudeta no garrigneeku draugu pusses.

No Franzijas. Franzija gan wehl darbojahs ar naudas lassifchanu preefsch karras-skahdes atlihbsinaschanas, bet mas ar to eet us preefschu, un ja us schahdu wihsi gribbetu wissu to malkajamu naudu salassiht, tad gan dauds gaddi pa-eetu un, rentes lihds staitoht, laikam nefad newarretu walkà likt. — Parteju strihdis wehl arween tas pats un ihpaschi Bonopartisti paleekoht aplam drohschi; katrai partejai arr sawas awises, las ittin drohschi katra sawam kandidatam par labbu runna. Tapat arr runnas-wihru starpà katrem sawi draugi un us tahdu wihsi tee waldebas wahgi teel raustiti us wissahm pusses un pa tam nefur us preefschu neteek. Lai nu wehl naw gallà tikfufuschi nospreest, woi republikas jeb kehina waldischanu patureht, tomehr jau speeschahs us to, weenreis pastahwigu waldischanu dibbinaht un prohti, republiku, tadeht, ka wairaf tee republikas draugi tautas weetneeku sapulzè. — Sinnams, zil ilgi tad tahda pagaidu-waldischana warr pastahweht? Pa Parihst nebehoneeki paleekoht jo deenas drohschaki un ir karras-wihrus wajajohht, jo daschs saldats teekoht fakauts un zits uppe eemests, noslihzinahts.

Bittreiseji kommunishti krihtoht wirsü teem, kas narw winnu pullä gahjuschi un tohs faperroht kreeti; — jahdribas un fleplawibas notekoht beesi, tadeht paschawiga, stipra waldischana tohti wajadfiga. Bil drohschi tur katris us sawu rohku pastahw un pahr taggadeju waldischannu nebehda, to warr redseht pee ta, kas 4tä (16.) Februar notikka. Tiffa behres turretas kahdam wezzam Napoleona rohkas-filtebram, Monti wahrda. Us schahm behrehm bij salassijuschees dauds Bonapartisti un sewischli Napoleona weetneeks jeb wize-keisers, ministeris Ruheh un wehl dauds zitti Napoleona laika ministeri. Basniza bijuse gluschi pilna un abra us platscha bijuschi laudis pulkeem, kas, laikam tä peemahziti, kleejuschi: „Lai dsihwo keisers!“ Un kad p. t. Ruheh is basnizas gahjis, tad kleejuschi: „Lai dsihwo Ruheh! Lai dsihwo keisers!“ Gaddijuschees gan arr zitti, kas atkal kleejuschi: „Nohst ar Ruheh, winsch irr blehdiz!“ — Gan nu polizeja arr bijuse us kahjahm, bet mannidama, ka Bonapartisti të par dauds, ta narw eedrohschinajusehs nelo darriht. Lihki par Napoleona maksu buhschoht west us Korjilas fallu.

No Englandes. Wezzais Frantschu keisers Napoleons III. të wahrgst neween no garra laika un firds-ehsteem, bet arr pateesi flims buhdams. Tadeht zittas Frantschu awijes sinno tä: preeksch ne ilga laika keisereene Eigenia daktereem usstahwejuse, flimneeku gruntigi ismelleht un fazzih, ka ar winna wesselibu stahw. Keiseram gan jau kahdu laiku azzis effoht flimmas, bet bes ta tam arri effoht nedseedinama eekschiga kaite, kas to, ka tee dokteri leezinajuschi, pamajam sawam gallam preeweddoht. Tadeht Napoleona parteja Franzija, to wissu sinnadama, wairs nemaj nedohmajoht Napoleonu to III. atkal us trohna dabhuht, bet preeksch ta wehl nepeeaugscha Napoleona IV. to weetu turreht gattawu.

No Englandes. Jan agral dsirdejam, ka Indijas gubernators effoht fleplawigi notauts un taggad pahr to nahkuschas plaschakas sinmas. Tur Indija Angteem irr ihpaschas zeetumneeku kolonijas, fur arrestanti teef likti pee darba Gubernators lord Mayo gribbedams schahs kolonijas apmekleht, 8tä Februar (27. Janw.) cereisojis Blehra flanstë, tur frohna ehlas apraudsijis, kaphis us augsta kalna, no kurrenes jauka tahla isffatte. Pawaddonu winnam deesgan bijuschi lihdi un bes tam lords pats bijis brihnum drohschs wirs. No turrenes atpalkat nahkoht wakkara krehsliba fatikluschi kahdus 200 zilwefus no Indeescheem un arrestanteem. Gubernators nebijis wairs tahk no sawa kugga, kad nemanocht weens arrestants winnam peeskrehjis un diwi reis tam duhris, us fo gubernators ne wahrdw wairs newarredams runnaht, bijis pagallam. Arrestants tik ar to gribbejis aishildinatees, ka no pascha Deewa winsch us to tizzis speests. — Behz ismellechannas fleplawu noteejaja pee karratawahm.

No Londones. Kä prohtams, tad wissur awi-

sehm taggad leelais darhs un runnawana pahr to Alabama striedi. Zitti runna, ka buhschoht un buhschoht farfchs Englande ar Ameriku, zitti atkal spreesch, ka newarroht wis tä notikt un abbas walstes effoht deesgan prahdigas, kas tik tahk wis neelaidischotees. Englandes ministeri falka, ka ta leeta weenreis isfchihreju teefai Genf pilssehtä effoht nodohhta un ta apnehmusehs to ismekleht un pahr to nospreeft. Englande jau pa wissu to dumpineeku farra-laiku nelahda wihje ne-effoht tohs meera liffumus pahrkahpuse. Tee juhbras kahperu kuggi Alabama, Florida, Georgija un Schenandoah ne-effoht wis Englandes ohstas isrihkoti. Englandes waldischana noschelojohht, ka schee kuggi us tahdu ammatu dewuschees, bet tahdu naudu winni newarroht maksahk, ka Amerika pagehroht. Sabedrotahm walstehm wajagohht flaidri to peerahdiht, fur Englande apgrehlojusehs. Pahr wissu to, Englande effoht gattawa, pehz Genf pilssehtas fchihreju teefas spreeduma darriht, woi scheem par labbu woi par flittu, kas tik ween taisnis.

No Rohmas. Kattofu mahzitee wihri un preesteri pastahwoht us to, ka apustuls Pehteris us Rohmu gahjis un tur 25 gaddus dsihwojis, bet protestanti turretees tam pretti un falkoht, ka tadeht to newarroht tizzehk, ka tas ar swehtem raksteem ne-effoht peerahdams. Tadeht nu ar pahwesta wehlechanu Rohmä kattofu garrigneeki usajinajuschi protestantus, noliktä deenä un nofazzitä weetä kohpā fa-eet un tur dauds kauschu preekschā pahr to farunnatees, kam taisniba. 10tä Febr. (29. Janw.) pirma sawulze bijuse, fur pahr to leetu farunnajuschees. Të newarrejuschu pahr to falihgt, kam buhs buht par preekschneeku; bet par to tal faderrejuschu tä, ka to wezzako no runnatajeem buhs par preekschneeku zelt, us fo tad kattofi peeweddufchi weenu — ka falka — no Metusalema wezzuma. Bet ta leelata kibbele bijuse pahr to, kas lai isfchirr un nofalka, furrar partejai taisniba jeb wirsrohka, jo ka katra parteja sewi turrefchoht par to uswarretaju, to jau eepreeksch warreja dohmaht. Schi leeta, sinnam, palikkuse tapat. — Runnu eesahjis protestants, is apustulu stahsteem peerahdidams, ka Pehteris austruma semmes ween bijis un ka Pahwils us Rohmu nahjis un tur tizzis noteejahs. No zitti stahsti sinnojohht pahr Pehtera dsihwi Rohmä, us to nefa newarroht patantees. Us to no kattofu puffes runnatajs attejis, ka apustulu stahsti nelo nepeerahdoht prett to, ka Pehteris newarretu buht gahjis us Rohmu un tad nehmahs tohs zittus stahstus pahr Pehtera eeschannu us Rohmu par pateesibu peerahdiht, kam eesahlumä tal neweens ne-effoht pretti runnajas un t. pr. Schis kungs runnajas gan ka dsikki mahzihhs wirs, bet tal bes kahda pahrliezinaadama spehka. Ap pufsnakti farunnu beiguschi, apneendamees ohtrā deenā atkal fanahk. Ohtrā deenā kattofi tal protestanteem peefrittschi, ka Pehteris 25 gaddus newarroht buht dsihwojis

Rohmä, lä jau no Apustuku stabsteem tas redsams, tomehr ta to newarroht ne no swehteem stabsteem. nedj zittadi lä peerahdiht, lä Pehteris nemas naw bijis Rohmä.

Wehl no Rohmas. Ra Franzija us Italiu turi' launu prahtu, tas arri redsams pee ta, lä wehl naw subtijuse sawu wehstneeku pee Italias waldischanas, — lai gan pee pahwesta ar wissadu leelu gohdu tahdu wehstneeku jau fenn atsubtijuse. Kad nu Italiu sawu wehstneeku pee Franzijas republikas nosubtijä, tad sinnams, peeminneja pah to pretti-subtamu; bet Tjehrs mahzejis smalki aissbildinatees un teizis, lä tas ne-effoht nelahds eemeelis us launu. — Bet ar to jau warroht skaidri redseht, lä Frantschi to taggadeju Italias buhschanu negribboht atsiht un lä Franzija pehz republikas gan atkal nahschöht keisera walste, kam garrigneeku palihdsiba waijadfiga un schi tahda waldischana tad raudsihöht pahwestam atkal tilt pee wezza gohda r.

No Spanijas. Pa Madrides eelahm teekoht istaisiti tahdi papibri, lä stabstohht, lä kehniusch Amadeus drihs reisofchoht prohjam no Spanijas un tepat wiinam arri dohd to padohmu, lai drihs ween taifotees us lahjahm, ja negribboht, lä lai wiinam noteekoht täpat lä keiseram Maksimilianam Meksika. Schee warrene traktuki un prettineeki irr republikaneeschi, kas negribb uu negribb ar kehniina waldischanu eerast, bet pa wissu semmi laudis kuhda us to, lä lai wissi til praffoht republikas waldischanu. Kehniinam arri wainas gribb peerahdiht un weena ta smaggaka effoht ta, lä kehniusch eesahkumä gan effoht bijis patihkams wisseem tadeht, lä winsch weenu parteju ne-effoht masak zeenijis lä ohtru; bet taggad tomehr effoht no schahda padohma atkahpees un demokratus wairal zeenijohht. Tad atkal patte kehniineene ne-effoht nemas lä stipra kattoleete, lä negahdajohht pah kristigahm eeriltehm, bet darroht ar skohlahm un preestereem tä, lä Spanijas likkumeem un eeraddumeem pretti un t. pr. — Rahdahs gan, lä Spaneeschi tahdi paschi dumpigi, lä Frantschi, Italeeschi, Meksikaneeschi un wissi tee, kur preesteri laudihm to ihstu gaismu flehpuschhi un tohs tumfiba few par labbu kalpinajuschhi. Ra kehniinam starp tahdeem laudim nedrohscha dsihwe, tas jau lehti fapohhtams. — Teiz, lä taggadeji ministeri arr effoht jau atfazzijuschees.

No Ungarijas sinno pah leeleeem uhdens-pluhdeem, kas tur jau diwds gaddds til breefmigi usnahsoht, lä weetahm paschi jaukee semmes-gabbali teekoht nopohstiiti. Basta aprinki uhdens til neganti trakkojis, lä daudseem eedsihwotajeem waijadsejis no saweem mahjokteem behgt ahra. Lohiti daudj mahjas fagahsuschahs, celas, basnizas un draudschu, lä arri teesu-nammi pilni ar uhdeni, zilwefi un lohpi zeesch aufstumu un baddu; augligatee tihrumi pah-pluhsti, dambji israuti un t. pr.

No Rumanijas. Te atkal schhdus waijajohht

un perroht. Janwar mehnesti ta kibbele eesahkusehs un waldischana patte eekaitinatohs newarroht sawaldiht. Gemeeelis us to schahds: Lai wakkara preeksch seemas-swehtku wakkara Ismaile kahds schihds pa Deewa wahrdu laiku eelihdis Greeku basniza un tur paslehpees. Pehz pabeigteem Deewa wahrdeem, kad tas weens pats bijis basniza, tas nosadsis daudj swehtitas leetas, apgahnijis un fapohstijis daudj zittas, un kad nakti basnizas-kalps durris atwehris wissu fataisihht us nahkamu deenu, tad schihds klusfinahm ismuzzis ahra un raudstijis Kreewijas rohbeschas fahneegt; bet polizeja to panahkuse, to wedduse teefas preekschä, kur tas sawus launus darbus effoht isteizis un fazzijis, lä lihdsu wainigs effoht wiinna fainneeks, kahds schihdu skrohderis. Zitti falka, lä tas notikkums effoht tillai isdohmahs ween; bet schihdu eenaidneeki tahdu wehsti dabbujuschhi, mettuschees schihdu mahjahm wirsu tahs pohstidami un tahda wihsä kahdas 60 schihdu mahjas effoht ispohstitas un eedsihwotaji paschi fakauti, un laimigi tee, kas dabbujuschhi aissbehgt.

No Amerikas. Meksika dumpis lohti wairajotees un dumpineeku warrä tikfuschas jau daschas ohstas pilssehtas. Sinno, lä Suarez no Seemel-Amerikas fabeedrotu walstu presidenta Granta jau effoht palihdsibu luhdsis. — Nu, ja fabeedrotas walstes palihdsibu dohs, tad tahs arr sinnahs, par ko to dohs un warr buht Meksiku peekaitihs pee sawahm walstehm. Tas arr buhtu daudj labbat.

Jannakahs sinnas.

No Berlines, 8tä (20.) Februar. Wahz keisers jau til tahs atweffekojees, lä warr atkal walstis barrischanas darbotees.

No Parishes, 8tä (20.) Februar. Te tahda sinna nahkuse, lä pahwestis islaidis tahdu rakstu, kas usajzina fanahht us ihpachu konzibli, ko noturrechoht Malta-fallä woi Tirolé. 3schä (15.) Merz pahwestis no Rohmas isreisofchoht.

No Berlines, 10tä (22.) Februar. Sche daudj Pohki fanemti zeet tadeht, lä veenahhtis, lä tee tihlojuschhi firstu Bismarku nokaut. — No Meksikas sinno, lä turrenes dumpineeki jau paschai galwas-pilssehtai mahjotees wirsu. — Spanija jauni ministeri iswehleti, kam par preekschneeku erzogs Sagasta.

Skohlas sinna.

Zeenijameem Mahjas weefa lassitajeem un wisseem tautas-draugeem gribbeju zaur scho ihstu rakstu to preeku lihdsallihht, ko Lehburdseeschi tai 17. Dezember p. g. dabbuja redseht un peedsihwohht. Preeksch mas gaddeem atpalkat wehl sché Lehburgas draudse wairal skohlas neatraddahs, ne lä ta weena draudses-skohla. Bet gohds Deewam, schinnis pehdejds pahra gaddds te jau tschetras jo brangas pagasta-skohlas uszeltas, no kurrahm to pehdigu, tas irr, Lehburgas pagasta-skohlu tai minnetä 17. Dezember eeswehtija. Deenina bija jauka un kautini, gan tuhwi, gan tahki

uf jauno pagast-fkohlun un pagast-nammun, kas abbi kōhpā buhweti, steidsahs. Ar fallumeem, kahdus pee mums seemā schē warr dabbuht un ko mihligas rohkas bij pasneguschas, ispuschkohts nams sawus schihs deenas zeeminus sagaidija.

Starp pullsten 10 un 11 preefsch pufsdeenas atbrauja zeen. Lehburgas draudses mahzitajs Girzensohn, Pehteruppes zeen. mahzitajs Neuland f., dsimt-leelstungs Baron v. Campenhausen, draudses pehrminder leelungi un Lehburgas draudses dseedataju kohris. Geswehtschana eesahkabs ar to dseefmu: „Lai Deewu wiffi lihds,“ no kurras pirmu perschu dseedataji uf 4 balsim un to pehdigu perschu wiffi kōhpā nodseedaja. Tad zeen. draudses mahzitajs spehzigā runnā eerahdija, kas fkohla irr un kà mums buhs to turreht un pehdigi sawu runnu beigdamis scho nammun nowehleja ta Debbes-Zehwa fargaschanā un glahbschanā. Pehz nodseedatas 4-balsigas dseemas „Schi irr ta Kunga deen,“ zeen. Pehteruppes mahzitajs dedsiu runnu turreja un eerahdija, ka ne mums, bet tam Kungam peederr gohds un flawa par wiffu to, ko mehns no winna labbu dabbujam. Tadeht lai Lehburdseefchi arri scho fkohlas un pagast-nammun usfattoht par weenu Deewa dahwanu un lai nelabrojohht ween, ka schinni fkohlā til ween simju usweeschanu, rehkinaschanu, sinnaschanu pahr sweeschahm semmehm un jubrahm mahzohht, bet lai dsennotees arri uf to, ka tam Kungam te tittu dohta flawa un gohds un t. pr. Tad wehl pehdigi jaunais pagastfkohlota isfā runnā pateizabs wiffceem teem, kas pee schi namma uszelschanas publejusches, it ihpaschi arri peeminneja augstu Baron leelunga mahsu, kas taggad Wahzsemme usturrabs, — bet tomehr sawus Lehburdseefschus nepeemirstdama uf scho eeswehtschanas-beenu smullas ehrgelites, Wibnes pilsehtā taifitas, atstellejusi un schai fkohlai par paleekamu mantu dahwinajusi. Tad wehl pehdigi fkohlota is luhdsā, lai jel Lehburdseefchi neaismirstu neweenu deenu par sawu fkohlun to Debbes-Zehwu peesaukt, jo wiffa labba dahwana til nahkōht no augschenes no ta gaismas Zehwa. — Pehz beigteem Deewa wahrdeem falassijabs minneti fungi, walsts preefschneeki un wehl daschi zitti, fkohlota kambari, kur tee wihna glahsiti usdserdami augstu laimi wehleja wiffceem teem, kas pee schi darba palihdsigu rohku ineeguschchi. Lehburgas dsimt-leelstungs Baron v. Campenhausen un fabeedrotas Lehburgas-Murkaschu-Lohdes un Lehburgas-mahzitaja-muischas walstehm gan tas gohds jadohd, ka tee pee schi namma uszelschanas naw ne sweedrus, ne arri sawas mantas tau-pijuschchi. Kaut gan nams no batkeem buhwehts, tomehr tas irr uf to labbako isstrahdachts un arri labbi eedallihhts. Lai tad nu pats tas Kungs swehti scho nammun un lai dohd, ka tur weenumehr ta Kunga gohds atskannetu un lai tee tur mahzidamees behr-nini peenemtohs gudribā un peemihlibā pee Deewa un zilweleem.

J. B.

Sagle, jeb: ne-eewedd mihns eefsch Kahrdinaschanas.

Tee irr teefscham apdohmajami un wehrā leekami wahrdi! Ta irr luhgschana, ko gan satris zilwehts simts reises pa deenu kluffinam warr turreht un tomehr newarretu fazzihht, ka tas pa dauds buhtu bijis. Ka tas tā irr, to schis nahkamz stahstinsch jeb notiffums tewim, mihkals lassitajs, rahdihs; tanni tu redsefi, ka zilwehts, ko tas kahrdinatajais, kaut kà reis sawaldsina, newarr wis til lehti no winna naggeem wakkā tift, bet tam ja-eet, kur tas to wadda.

Swehtdeen, tai 9. Janwar f. g. pullst. 3 pehz pufsdeenas notiffa Salleneekōs us Slohkas leelzetta stahwoschā Spunnu-krohga schahds stikkis.

Minnetā stundā krophsineeka mahsa iseet steddelē zuhlās pabarroht un reds, ka patlabban kahda feewischka lammanās sehbedama ar melnu sirgu steddelē eebrauz. Tas nu nebuhtu nekās, jo ta jau naw pirma reise, ka feewischka steddelē eebrauz, bet klau-simees tablat. Krophsineeka mahsa sawu darbu padarrijuse, eet eefschā un dohma, ka sweescha zekkinneeze — par tahdu winna to usfattiija — arri driht to paschu darrihchoht; bet tas nenoteek. Kahdu laizinu nogaidijuse, winna eet luhkōht, kur ta eebraujeja til ilgi paleek un reds, ka tas sirgs gan tur wehl stahw, bet no zilweka wairs ne wehstz. Nu ta eet eefschā un stahsta sawam brahlim, ka pirmiht kahda sweescha feewischka steddelē eebraufuse, bet nemas ne-effoht eefschā nahkuse. Winna gahjuse luhkōht, kur ta til ilgi paleekōht, bet til sirgu wen redsejuse, — patte bijuse pasudduse. Krophsineeks to dsirdeedams atbild, ka winna laikam tepat ahra buhschoht izgahjuse. Pehz kahda brihscha krophsineeka mahsai eegad-dahs us krohga behnina pehz seena kahpt. Kad nu ta steddelē izgahjuse pa treppehm us augschu kahpi un gandriht jau beidsamo kahpeenu augschā fassneed, tad us reis peepeschchi dsird, ka turpat netahl no treppehm kas baukschedams us semmi kriht. Nu winna tuhlin muddigi skattabs, kas tur krittis, un ko dohmajeet, ko winna eerauga? Nu, to paschu feewischtu, kas pirmiht te eebraufuse. Nu winnai tuhlin eeschaujabs prahtā, ka ta newis ar labbahm nodohmahm augschā buhs kahpuse. (Mugschā us krohga behnina stahweja krophsineekam arri skapji un schkirsti ar dreh-behm un zittahm mantahm.) Pahrbihjusehs ta steidsahs pa treppehm semme sawam brahlim to stahstihht. Bet ko dohmajeet, nokritteja zekahs augschā un kahpi schigli pa treppehm winnai pretti. Krophs-mahsa neko ilgi nedohmadama, dohd tahdu gruhdeenu tai kruhtis, ka ta kà pelli-mais pa treppehm semme nowekahs, un tad patte bez kaweschanas pehz brahka aissteidsahs. Kad nu tas lihds ar zitteem wihreent, kas to brihd krohga atraddahs, steddelē isnahht, tad reds, ka sweescha steigfchus us aisbraufschanu taifahz. Tomehr tas, kurra azzs wifsdjikkalā tumjā it gaischi reds un kas to wifsdjikkalā darbu arweenu gaismā wedd, laikam arri schi ar sawu wifsphehzigu

balſi buhs usſauzis: „Libbſ ſcheijen un ne lahtat!“
 Ahtri ſteigdamees ta ſirgu gan drihſ us pehdahm
 apfahrt greeſchoht, kammanas apgahſch, un jebſchu
 gan ta ſawas ſahdſibas eepakkadama it ruhpiſi par
 to bij gahdajufe, ka neſas redſams nepaliftu, tad
 tomehr gahſchotees frohdſineeka mahſai paſiſtami
 ſwahri is tahm iſkarrahs un ta wiſſu ſleppeni is-
 darritu gaiſmâ ſtahda. Nu tiſka tuhlin kammanas
 iſmekletas, kurrâs atradda frohdſineeka no behnina
 noneſtas drehbes 50 rub. ſ. wehrtibâ. Bes tam
 wehl weenu ſweſchu frohdſineekam nepecederrigu ka-
 ſchoku un kahdu puſſpubru meeſchu putraimu atradda,
 tohs leelâ willainâ laſkata eſeetus. Tâ tad nu
 ſagle bij ſakerta. Labbu brihdi nebij iſprohtams,
 us kahdu wiſſi winna bij warrejufe ſinnaht, ka tur
 augſchâ us behnina drehbes atrohdahs; tomehr ilgi
 nebij jagaida, kad arri to iſdibbinaja. Kahda wak-
 teneeka ſewa to ceraudſijufe tuhlin paſinna, kâ trihs
 gaddus atpakkat Sallas muiſchâ dſihwojuſchu lohpu-
 meitu, kaſ toreij tē dſihwodama arri wiſſu deesgan
 ſkaidri ſinnajufe. Un tâ arri bij. Kadet ſagle no
 behnina noſkittuſe tuhlin prohjam neſteigufeſh, bet
 wehl frohdſineeka mahſai us treppehm pretti ſfreh-
 juſe, taſ tâ ſaprohtams: Winna bij zerrejufe, ka
 frohtſineeka mahſa eſchoht papreeſchu raudſiht, ko
 winna tur augſchâ padarrijufe un tad pehz til eſchoht
 brablim to ſtahtſiht. Tadeht winna warr buht bij
 nodchmajufe augſchâ ſteigtees un tai behnina iſtabâ
 ee-cedamai, no ahrpuſſes durris aiſkrampeht un patte
 tad it meeriga un netrouzeta aiſbraukt. Nu ſinnams,
 taſ tâ wiſ nenotiſka. Pa naſti ta tiſka turpat frohgâ
 zeeti apwakteta un ohtrâ deenâ us Rihgas bruggu-
 teefu (Landpolizei) noſuhtita.

Pehz wehlaſ ſadabbutahm ſinnahm nahza gaiſmâ,
 ka taſs pirkal minnetas deenas rihtâ ta jau Tuf-
 tumâ to ſagta ammata eſahluſe ſtrahdabt. Tur
 winna ar johzigu wella gudribu, ko wiſſu ſchē us-
 rakſtoht mans rakſteens pa dandſ garſch iſſteptohs,
 kahdai Kurſemmes ſaimneezei, kaſ us Tuffuma be-
 nizu pee Deewa-kaſpoſchanas bij atbraukufe, diwus
 beſus willainus laſkatus iſkrahpuſe. Pehz tam at-
 kal kahdam D. muiſchas ſaimneekam ſirgu, ar ko us
 baſnizu atbrauzis, pa Deewa-kaſpoſchanas laiku no-
 ſaggufe. Kâ rahdahs, winna laikam bij nedohma-
 juſe ar ſagto ſirgu tuhlin taiſni us Rihgu dohtees
 nu tur to pahdoht, jo pehz puſſdeenas pulſt. 2 ta
 jau Sallas muiſchas Buntſcha frohgâ redſeta, fur,
 kâ pehz tiſka ſinnams, arri to kaſchoku bij noſaggufe
 un kahdam muiſchas kaſpom atkal to puſſpubru mee-
 ſchu putraimu. Taggad, paldees Decwam, wiſſi
 apſagtee ſawas mantas jau rohtâ dabbujuſchi. Winna
 patte taggad ſehſch zeetumâ un ja kahds no laſſita-
 jeem winnu gribbetu apmekleht, tad winna gan it
 ſkaidri ſawn peedſihwojumu tam warretu iſtahtſiht
 un rahdiht, kâ taunais garſ winnas kaſrdinajis no
 laſkata eſahldams, us behnina pee drehbehm beig-
 dams. Teefcham, ja elle tuhlin eſahltumâ ſawas

durris libbſ gallam atwehrtu un ſawu ugguni un
 ſehweli rahditu, tad daſch labſ ais bailehm winnai
 iſbehgto, — bet taſ tâ naw wiſ. Bil daſchs labſ
 elle ſtattidamees tiſkai preezigu frohga iſtabu eerauga,
 fur ne ſehweles ſmakku neatrohd, tâpat kâ ſchi ſee-
 wiſchka, jauku, miſkſtu wi. ainu laſkatu rohtâs pa-
 nemdama kaſrdinataja naggôs eelluwa, kaſ to kâ
 ſirneklis muſchu ſawâ tiſklâ ſawaldſinaja un ar grehlu
 dubteem tai azzis aiſmuhreja tâ, ka ta nemaſ ſawus
 taunus darbus wairs neredſeja, libbſ kamehr zeetuma
 durris tai pakkat aiſwehrahs. U. Sp. r. a.

Sargajeet putnus!

Schinnis deenas Rihgas Wahzu awiſes laſſam
 tâ: „Sargajeet putnus! Putnis irr taſ jaukaſais
 raddijums ſtarp teem dſihweekeem, kaſ nepecederr
 pee zilweekeem; par winnu glihtu apgehrbu katram japree-
 zajahs un ar ſawu jauku dſeedaſchenu tee apdſihwo
 meſchus, dahſus, laukus un plawas. Putnis aiſ-
 ſarga dehtus un ſtahbus no ſkaldigu kuffainu pul-
 teem un tiſ ko lappinas rohdahs pee auglu-koſkeem,
 wiſch teem nolaffa tahrupus, kaſ lappas un ſeedus
 maita. Ja putni dehtus un koſkus neſargatu, tad
 tee newarretu paſtahweht un bes dehteem un koſkeem
 atkal zilweks newarr dſihwoht un peetiſt. Tadeht
 ſargajat putnus un tee ſargahs zilwekus! Barrojeet
 putninus ſeemâ, atwerreet winnu buhriſchus pawaf-
 farâ, nekaujeet puikahm winnu ligſdinus pohſtiht,
 nezeefchat, ka ſlinki deenas-ſagti dſeedatajus putnus
 ferr un pahrdohd. Waſſarâ putnini zilweekeem tuh-
 ſtoſchfahrtingi atmaſkâhs to ſaujinu graudu, ko ſeemâ
 teem par bariibu kaiſijuschi, jo winni labbibu, dah-
 ſus un koſtku auglus ſargahs no pohſtitajcem. Tadeht
 ſargajeet putnus par ſargeem dehteem un zilweekeem!“

Selta mahziba ſchee maſ wahrdi! Bet woi tad
 muſhu tauteeſchi jau to pareiſi wehrâ liſkufchi, kahds
 labbums zilweekeem no putneem un ka tee kâ muſhu
 draugi un koſpeji jaſarga un jakohpi? To gan maſ
 buhs, kaſ us to dohma. Kad runna, ka mums wai-
 jagohht neprachtigus lohpus un putnus ſchehloht un
 aiſſtahweht, tad daudſreis dſird to ſpihtigu atbildi:
 lai papreeſch gahdajohht pahz zilweku aiſſtahweſchenu!
 Schi atbilde pawiffam nelectiga, jo pahz zilweku
 aiſſtahweſchenu deesgan irr gahdahs un teel gah-
 dahs un to gahdataju waina naw, ka tee aiſſtah-
 wetaji daſchureiſ irr netaiſni un blehdigi, ka jadohma:
 wills effoht eezelts par aitu gannu. Semneekſ, kaſ
 eeraddis iſdeenas dſirdet un redſeht tohs miſkus
 dſeedatajus, maſ tohs leel wehrâ un winnam nemaſ
 naw pretti, ka Behterihts gannôs buhdams, kahdu
 duzzi putninu noſchnaudſis, mahjâ pahrneſs; mah-
 mina preezigi uſſauz: neſs, behlin, laſkeem, lai tee
 dabbu gahrdu kummoſinu. Behterihts nu jo mud-
 digakſ, jaunohs putninus ligſdinâs uſmekleht un zil
 winnam patihl dſirdet, ka ſchee ſawas bailes un
 ſahpēs iſchirſt un ſpahrdahs; ja grahwis tuhwumâ,
 tad tohs prohwe peldinahi, kamehr ſchee noſliſſt,

— kas nu par tahdu neezinu ko rehkinah! Woi nu ohdeem, muschahm, kuffaineem un spahrehm kahjas un spahrnus norauj, woi tahdeem! Utkal zitti, kam jau wairaf sapraschanas un spehta, pawaffaras ar faweem tihklineem woi flasdeem fakerr zihrusus un zittus dseedatajus putninus, teem wiltigi barribu kaisidami woi nolikdami. Kad nu issalkufchee putnini no wiffadahm kahrtahm samettufchees barribai wirsu, tad schis tihflu sawelf, tohs putnus, kas patihf, sprahsta sabahsch un tohs, kas naw wiz dseedataji, tuhlin noschnauds un nositt, lai ohtreis pa welfi kahdus graudinus winnam neaprihi. Saker-tohs putninus wasa pa tirgus wirsu un kad nu schinnis laifos ta andele wairs naw til brihwa, tad pasleppen pahrdohd, jo atrohdahs deesgan neschehligu pilssehtneeku, kam tas par leelu preeku, putninus buhrischos turreht. Pahrdeweji paschi leelahs, ka fuggineeki labbi pehrkohf muhsu stiglitichus un zittus tahdus, kas winnu semmes ne-effohf atrohdami. Kas te warr isstahstihf wiffus tohs nedarbus, ko nebehdneeki ar putnineem darra un prett scheem tohti derigeem Deewa raddijumeem grehko! Ka nu warretu dohmahf, ka schahdi kautini seema putnineem graudinus kaisihf! Kas no tahdas neschehlastibas un neprahhibas iszefahs, tohs auglus ifgadda beesaki dabbonam boudiht, jo kurrâ gadda taggad kahpuri neapehd stahdus, ka kahpostus un zittas faknes un kad tahypi nepohsta auglu-kohfus, ta, ka schee augli ifgaddos paleef rettaki un dahrgafi.

Netil ween ka semneeki pahp putnineem maf ko rehkina, bet — daschureis arri pilssehtneeki ar schahdeem nedarbeem wiffai aisleegschana par spihfi paschâs dahrgâs fwehtdeenâs ar flintehm pa mescheem wasajahs mihtohs dseedatajus trauzedami un pohstidami. Paschâ te tuhwu buhdama Ngelskalna meschâ netrubhst tahdu gehgeru, kas dseedatajus nebehdigi apfauj, schahdidami, lai gan meschs deesgan teef

fargahs. So kur zilweeem pascheem naw ta fajuschana firdi, kas tahdu darbu atreebina, tur wiffa fargaschana no ahrpuffes irr weltiga! Tapehz wezakeem un skoblmeistereem pirneem peenahkabs behrneem scho juschanu firdis mohdinahf un kohpt, ka ta faknes dsenn dsilli, tad ta auglus neffihf. — Preeksch meddineekeem irr deesgan galkas-putnu un plehseju maitas-putnu ko kaut, — tadeht lai leef meera tohs, kas labbu darra. Swirbuku barri gan kriht kweeschu lauka un dahrsos neschleht, bet kad labbi apstattam, tad ar to winni til nemm sawa darba algu.

Ahrsemmes, ihpaschi Wahsemme, dauds weetas kristigi laudis un mescha waldischanas par to gabda, ka bahrga seemas laia pa-ehnas weetas putnineem kaisa barribu, kur tee pulkeem fakriht wirsu un barrojahs. Tapehz arr pee winneem dahrsi un kohfi wairaf paleef aishfargati un winni no sawas pilnibas ir mums fuhfa schurp, — kur taf agrafos gaddos no schejenes fuhfija kohfu-auglus us ahrsemmehm. Da wehl us preekschu kuffainu pohstijajus pohstisim, tad jo leelaku pohstu arri peedihwosim.

Mums gan irr lohpu-aisstahweschanas beedribas, bet wai nebuhtu jo derrigi, kad ihpaschi wehl zeltahs mescha putnu-aisstahweschanas beedribas, ihpaschi us semmehm? Pee schahdahm beedribahm wajadsetu peederreht wiffieem mahju faimneekeem, behrnu-wezakeem un usraugeem. Sinnams, ka lifkumu arr wajadsetu, kas nosakka strahpes par katru noseegumu pee putneem. — Kas to labbaki sinn un saproht, to mihti luhdsam, sawu padohmu mums neleegt.

Naudas-tirgus. Walfis banka biketes 92 rubl. Wief. usjakamas lihlu-grahmatas 100 rub., neushfaktamas 92½ rub., 5 procentu usdewu biketes no pirnas leeneschanas 154 rub., no ehtras leeneschanas 154 rub., Rihgas-Dinaburgas dselju-zella ahjijas 157 rub., Rihgas-Delgawas dselju-zella ahjijas 117-116 rub. un Dinaburgas-Witebelas dselju-zella ahjijas 142-141 rub.

Utbildedams redaktehrs: A. Veitan.

Studdinafchanas.

Weens kufchers ar labbahm leezibas simehm un tapat arr weens dischlers, kufsch arr stellm-lara darbu proht strahdahf, warr deenesu dabbuht. Rabbi buhtu, kad kufchers Wahju un Kreewu walloras mahzetu. Sameldahs pee muischas waldischanas Widrischds. 1

No Surgeem f. g. warr labs kallejo, kas sawu ammatu labbi proht, Rangenes stasjonâ weetu dabbuht. 1

Weens usraugs ar labbahm leezibas simehm warr labbu weetu Sallas-pils muischâ, par Stoppinmuischas stajienu dabbuht. 1

Preeksch Ulpisch muischu pee Limbascheem teel meliehts apprezehf dahrsnecke. Sameldahs turpat. 1

Ulpisch muischâ pee Limbascheem irr no Surgeem 1872 muischas trohgs us 6 woi 12 gaddeem isrentejams. Staidratas sinnas pee muischas waldischanas. 1

Was Brenzel-muischâ, Dillu draubse, irr diwi labbi, smullu, 5 gabdi wezi firmi firgi un 3 darba firgi pahrdohdami, ka arri smulla, labba klaweere. 2

No fabecrotas Wohlermuischas pagastteefas pufes teel studdinahs, ka mandag, tai 14. Februar f. g. yullst. 11 no rihta, tahs pee Rihgrahw-muischas peederrigas, Bohdaraggâ atrohnamas Kahrunupp mahjas ehfas, lihof ar tahm turkshf peederrigahm rentu buhschanas rehtehm un teefahm, ar muischas waldischanas sinnu pee augschminnetas pagastteefas wairafschlitajrem til pahrdchfas. 1

Weena Rihgas kreife buhdama muischa no 2 arlu leeluma irr taggad ar peenemigahm notaischannahm pahrdohdama. Rahtafas sinnas isdohf konsulent Dietrofe L. Rihgâ. 2

Ta ugguns-stahdes apdrohschinaschanas beedriba

„Salamander,“

fam grunts-kapitals 2 millionus rublu leels un wehl labbi leels ihpaschs bruhfa kapital, apdrohschina prett ugguns-stahdi Rihgâ un ap Rihgu mahfas, fabrikus, prezjes, mehbeles jeb mahju-leetas un wiffadas kuffamas un netufamas mantas zaur sawu apstiprinatu weetneeku

A. Berggrün, lam tantoris irr leelajâ Rihflu-eelâ (Mönchsstraße) N 15, 1 reppi us augschu, diollam muitas nammam un pretti Dem-basnijai, Rihgâ.

Roffsky un Goebel

dohd zaur scho saweem zeenijameem andeles-draugeem to pasemmigu sinnu, ka winni sawu pahrdohschanas-weetu no kohp-eelas us

Kuugu-eelu N 20a, Ossipowa mahjâ,

(Siuder-eelas stuhri)

pahrzehlufchi, ar to luhgchana, to jau gaddeem dohtu usizizibu winneem arri tai jaunâ weeta parahdihf.

Rihgâ, 5. Januar 1872. 6

Rabbi didgeschâs yullu- un falku-schlas no wiffadahm forschem pahrdohd par lehtale tirgu dahrsneels 1

Gaaf, Kohlu-muischâ, pee Walmeeras.

Walmeera.

Labbafo Iappu-tabaku par Rihgas jennu, smallu ziggaru tabaku, maborfu, pelleflu, baltu un mells ismajgatu willu par 30 lap. par mahjzinu pahrdohd

E. G. Senschel, mannâs abbejâs bohds. 1

Deelakais krahjums Schuhjama maschinu

preeksch strohdereem un t. pr. no 65—100 rubl. f. un masakas ar rohtu greefchamas par 35 rubl., ka arri preeksch fainneezehm no 16 rubl. f. sahloht. — Preeksch wiffahm maschinehm mehs wairak gaddus pilnigi galwojam un peesuhntam bez malkas us pagehreschanu zenna-rahditajus ar bildehm.

Lühr un Zimmerthal,
Rihgā, leelā Smilfchu-eelā Nr. 7. 10

Mengel-muischu Sniffer gruntineelam teef daud-lahrtigi pateizibas fazitas par to, ka winsch weenam swesfcham zellu brauzetajam swetdeenas waf-larā un putlenu laika zellu israhbijams fewi leelu puhtiau padarrija.

C. Baldus, Blohmasmuischā.

Weetu atrohd weens lohpu-gans un weens neapprezehts dischlers Sallas muischā pahrdelsu-zelka stasjonu Stoppin-muischū.

Namma-puišis un meita

preeksch istabu un fedli warr weetu dabuht Mast. Ubr-Rihgā, leelā eelā Nr. 91.

Rabds jaunellis no semmehm, kas gridd dahrsneka ammatu eemahzites, warr weetu dabuht Rihgā, leelā Mletfander-eelā Nr. 100. Ja winsch labbi weddāhs un labbi eemahzites, tom ar es gridbu palihdseht eelch Rih-gas Bürger-Ofad repulices. **J. Blumberg.**

Sonatana beedreem

teef sinnoas darrihts, la festdeenā, tai 19. Februar tiks gadda swettki swinneti, pee la it katriis beedris warr lihdsbeedrotees, un swesfchus weefus til beedri warr ewest.

Bilketes buhs tai minnetā deenā dabujamas Ilgezeemā, Häder l. muischā no pulst. 6 waf-larā. Musiklis eefahfies pulst. 8.

Preekschneeziha.

Darbas-weeta pahrzelschana.

Manneem zenijsameem darbas-dewejeem un draugeem karru zaur scho sinnamu, la es mannu darbas-weetu no Schlubnu-eelas us Kalka- un mafas Minz-eelas stuhri, manā pašchā mahjā Nr. 17, pahzehlīs.

Par to maā jait 20 gaddus dahwatu uslijzibu pateidams, luhdsu to pašchu man arri tai jaunā weelā parahdiht.

M. F. Nähring,
Glahschneeku-meistar.

Mehs sinnamu darram, la eeffam sawas jaunās pirtis itin gattaras taissijuschi un prohi weenā gallā jamalša 7 lap., tarat widreefcheem tā feweefcheem, un ohtā gallā 4 lap. latram zilwīkam. Mehs kurrināsim ilneddesas zettort-deenā un festdeenā. Katru wehleschanu rikigi peepildidami luhdsam muhs opmelleht, Ilgezeemā Nr. 29, blallam Schpler fabrikim.

Bergmann.

No Sehjas-muischas wald. teef weena ammatneeku-dsih-wofle ar turreschanu no 1 goh-wi un 2 aitahm pee muischas barribu lihds ar dahrsu-gab-balu us ihri isdohta.

Weena jaun-usbuhweta mahja irr pahrdohdama. Klachtas sinnas dabuhs Ritter- un Schidnu-eelas stuhri Nr. 99.

No zenjures atwehtihis. Rihgā, 11. Februar 1872.

Rentes-weeta.

Weena pufsmuischa Zehsu kreise, Raunas basn. draufse, ar 180 puhr-w. lautu un 100 puhr-w. plawu, irr isrentejama no 23. April 1872. Klachtas sinnas dabuhs Launelalnes stasjonā pee Zehsim.

Weena no almeneem buhweta mahja, pee kuras arri wehl zittas ehlas peeberr, ne tablu no pitsfehtas un daugawas, irr par 3500 rubl. f. pahrdohdama. Ja-eemalša 500 rubl. f. un il-gaddā janomalša 400 rubl. f. Slaidratas sinnas dabuhs leelā Jumpraw-eelā Nr. 15 pee

W. Ernst.

Keegel-muischā, Rubbeues basnizās draudle, tiks 24. Februar f. g. prett slaidru naidu pahrdohi: mehbeles, wirtschaptes leetas, sirgus, sirgu schirres, waffaras- un seemas ekpashas un semm-lohpibas maschines.

Zauna

sahls- un silku-magasihua

no
Ceck un beedra.

Rihgā,

Pehterb. Ubr-Rihgā, Kalku-eelā Nr. 7
pee Kalnina (Lustig) mahju-weetas.

Is sawas dohdes mehs peefohlam par leytalo tirgu, tā: leddaino sahli, alminu sahli, smalko balto sahli, silkes, kassisu, zulkuru, serpes, swetzes, dedinajamo elju, petrolejumu, lampas, spitfakus, lappu-tabatu, smalku tabatu un wiffadas sortes ziggarus un t. pr.

Weenu un kreimu warr dabuht v. Pandera mahjā, 1 treppu us augschu.

Weens us Katrihn-dambja buhdams grunts-gabbals ar dshwojamu ehlu, schluhni, plawu un leelu faknu-dahrsu irr pahrdohdams woi isrente-jams; winsch itin derrigs preelich dahrsneekem woi fuhrmannu-fainneeekem. Slaidratas sinnas pee Mahj. w. driffetaja.

Labbi stakti teef isihrett Nikolai-eelā Nr. 1.

M. Stahlberga
papihru-pahrdohschana, Rihgā,
Kohp-eelā Nr. 8,

peedahwa leelu krahjumu no wiffadahm papihru-fortehm, ftrihw-grahmatas, raktamas spalwas, bleifederes, spalwu turramus, tinti, lakku u. t. pr. par to lehtato zennu.

G. N. Ranka

damp-sahgu-fudmallās

Selgawas Ubr-Rihgā, us Ranka dambja Nr. 10, pahrdohd par lehtato zennu plantas. dehtus un schahlus no wiffadahm fortchm.

Isprohwetu labbu abolinu- un timote-fehllu, faknu-fehllas, fehllu-widkes, itin labbus kaulumiltus un superfosfatu lehti pahrdohd

P. Görke un beedris,

Sinder-eelā Nr. 12, appalschejā tahschā.

Raudas-papihrus.

Usdewu bilketes no pirmas un odtras isleene-fchanas, Wissemes un Kursemes atfalkamas un neafalkamas lihlu-grahmatas, bankbilketes, inskripziones, Celch-Rihgas un Ubr-Rihgas 5 1/2% lihlu-grahmatas, wiffadas dshlu-zellu atzijas un obligazijones un t. pr. pehrf un pahrdohd pehs latra laika wehrtibas

C. E. Salzmann,

fantoris Rihgā, Kalku-eelā, „Stadt Londres“
trahteri, appalschejā tahschā.

25 rubfus

es sohlu tam, kas mannim mannu putnu-sunni at-weddids atpalkaf, „Bravo“ wahrds, balis ar sel-taneem plekkeem, krejā palkaf-tahjā ar strohtehm no wezza laika eefchanta. **H. Zellheim.**

Turraides pilsenijschā. 1
Zauns nemahzids jaks-funs nolihdis 6. Janwar 1872; winsch bij pilnige no auguma, melns ar bruhnu purnu, pahre azzihm preeksch ketnāhs baltu-minsch. Kas to fahchris nodohs Beerin-muischā, dabuhs labbu pateizibas algu.

Tanni 24. Janwar f. g. wallarā pulstten 9, irr no Butschauslas krogā nojagts flems sirgs, 7 gaddi wezs, ar streppu ast un kreppchm, baltas apfalkas lammanas, bruhns lohls, no deegeem pihta grofshā ar fl-fnahm gollā; ja las par scho sirgu waretu sinnu doht Besewaines walfis-waldischana, dabuhs labbu pateizibas naidu.

Driffekts un dabujams pee kishu- un grahmatu-driffekarja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-baf.

Mesmers Wihne.

(Stat. Nr 5.)

Suns ar leekeem stikkeem sahlē eelehja un Teresei pee kahjahm noguhlees, rohkas laisija.

Terese fmaididama us funna noleezahs un tam galwu us augschu zehla. „Schis suns,“ wiinna dohmigi fazzija, „man dauds labtak patihkt, nekā zilweks. Sunna azzis redsu dauds pateesibas un labfirdibas*.“

„Dohmaju,“ ka warram eet mahjās,“ Barta professors nonurdejahs, „teāters nu pagallam, un mihtee raddi ar draugeem scho teātera spehletaju flawehs un glaudihš. Man netihkt, wissa ta noskattitees.“

„Man arri nē,“ Ingenaus dalters teiza, „man galwa ween ruhj no wissahm tahm dohmahm, ko Mesmers tur falaušijis; eesim!“

Schee nu gahja prohjam un satikka pee durwim grabfu Langermanni, kas pee keiserenes par fambar-kungu bij.

„Ah, Suhš darreet tāpat, kā es, kungi,“ grafs winnus usrunnaja, „Suhš no brihnuma-daltera taggad us mahjahm dohdatees, gribbedami scho stikki faweem draugeem arri pastahstihkt. Wissā Wihnes pilsksehtā schodeen un riht no tam ween runnahs, ka Terese von Paradis laimigi isdsecedeta. Un wissi tizzehs, jo muhsu augsti mahzihts professor kungs Barts, pats to apleezinajis. Steigschohs, scho brihnumu keiserenei pastahstihkt, un dohmaju, ka majestete preezasees.“

„Warreet, grabja kungs, keiserenei fazzihkt, ka esam jauku teāter spehli redsejuschi,“ Barta professors faihdsis atbildeja.

„Teātera spehle? grabhs brihnedamees fazzija. „Bet ta alla meitene nu warr redseht, un tas irr pateesiba, Suhš paschi to apstiprinajah!“

„Memannoht ispruzzis wahrds naw wehl ne kahda apstiprinasehana,“ professors errigi eesauzahs. „Sahlē warr dauds ko fazzihkt, ko studeerejamā istabā newarr peerahdiht.“

„Tahdas dseedefchanas waijaga smalli ismekleht, un to newarr wis weenā deenā isdarriht,“ Ingenaus dalters teiza.

„Ko nu kungi runnajeet,“ grabhs fmeedamees atteiza, „tas jau bij skaidri redsams, ka ta dahma alla wairs naw un ka Mesmers winnu bes sahlehm un strumentehm zaur rohku uslikfchanu wesselu darrijis! Steigschohs, scho sinnu keiserenei nest!“

Grabs schohs kungus fweizinadams aiskahja.

„Winsch eet,“ Barta dalters pulkodamees fazzija; „pilli sinnamš, schodeen no Mesmera ween runnahs.“

„Un mehš? ko mehš darrišim?“ Ingenaus dalters praffija.

Barta professors ne ka neatbildeja, kahpa pamasam pa treppehm semmē. Tē nonahlfuscheeni winsch fawam beedram rohku us plezzeem lilla fazzidams:

„Ko mehš darrišim?“

*) Tohs wahrds wiinna pa teest tā runnajeet.

„Ja, fakteet jel,“ Ingenaus praffija, „wai tas warr buht, ka schis wihrs muhs pahrwarejis? Ka winsch, ko par sahlspuschtotaju turrejahm, taggad to rohkas uslikdams isdarrija, ko azzu-dalters ar fawahm sahlehm un fawu skunsti ne-eespehja? Nu wissi no mannis bebq un skreij pee Mesmera un maksā winnam weenam pascham tik dauds, kur mums ar zitteem waijadseja dallitees. Waijaga faut kahdas leetas isdohmahkt, bet fakteet, ko?“

„Wissu scho notikkumu par tahdu nosaukt, kas winsch bij, prohteet, teātera stikkis,“ Barta professors teiza.

„Bet Suhš kā par nelaimi wisseem dsirdohkt fazzijahkt, ka wiinna warroht redseht; taggad kaudis Suhšu leegschana wairs netizzehs,“ Ingenaus schelozahs.

„Schodeen un riht arri warr buht netizzehs, bet pariht gan,“ professors lepni teiza. „Kad mehš dalteri un mahziti wihri, us weenu rohku eesim, tad gan isdohsees, Mesmeri pahrspeht, un kad tā nedarrišim, tad mums beidjamais pohsts. Tapehž katram no mums peenahlahs, wiinnu par krabpneefu nosaukt. Tas mums jabarra! Terese von Paradis irr akla un wiinnai sinnatnibai par labbu aklai japaleekt. Gan sinnašim, us tahdu wihsi to warr peerahdiht un ka Wihneeschi atkal weenu reij likfuschees peerahptees. Nahzeet, mannā studeerejamā istabā scho leetu wehl labbak pahrdohmasim!“

Kamehr Mesmera eenaidneeki us tam dohmaja, kā fawam prettineekam warretu skahdeht, bij pee Tereses dauds draugu un pasihstamu fanahlfuschi, kas winnu apswiezimaja.

Terese, nobahlfuse, sehdeja un tohs sweschus waigus stihwi ustuhfoja. Kad wiinnai fazzija: „redš, ta Tawa draudsene, ko Tu tik tohti mihto, tas Taws draugs, kas Tew ar ween no grabmatas preekschā lassija,“ tad wiinna aishwehra azzis un fazzija: „Runnajeet jel, ka warru Suhš pasihkt un ar Suhšu isstattu parast.“

Weenreij, kad wiinnai atkal kahdu draudseni peewedda, sahla Terese pilnā faklā smeetees.

„Kas tad tas par kehmu, ko ta us galwas neffa?“ tā wiinna praffija.

„Nu, ta jau ta mohde, ka taggad mattus isgresno,“ mahte teiza.*)

„Tad es fawu mattu ne kad tā nepihfchu, tas ne buht smukli neisflattahs.“

„Nahzeet, Terese,“ Mesmers teiza, „prohwesim, wai Suhšu azzis jau warr pilnigu gaismu panest.“

Sahle nu tikka gaischa darrita. Bet Tawu brihnumu, Terese alla buhdama warreja pa wissahm istabahm bes wadditaja drohschi staigahkt un katru zekku atraft, taggad bailigi streiputaja un pamasam us preekschu gahja.

*) Tanni laikā gandrith us tahdu paschu wihsi ar matteem kehmojahs, kā taggad.

„Af Deems, af Deems,“ tà wiinna Mesmeri ais rohtas nemdama fazzija, „flatteetees, ka wiffas leetas mums wirfù nahf, wiinnas sagahsisees un muhs fatreets.“

Mesmers smaidija. „Wiffas leetas stahw katra sawâ weetà,“ wansch teiza, „bet mehs effam tee, kas wiinnahm tuwojamees. Sums redsefchana wehl naw eerasta, tadeht dohmajeet, ka paschi meerâ stahweet un leetas kustahs. Tas ar mums eeradduscheem arri noteef, kad ahtri zaur meschu brauzam, tad mums arri leekahs, dohmaht ka kohfi streetu.“

„Bet kas tas par brihnumu?“ Terese prassija un rahdija us leelo speegeli.

„Tas speegels, Terese.“

„Bet tur jau ohtris Mesmers celschâ, kas tad tas par wihru? Kurfch to warr usdrihstetees, Suhfu gihmi peenemt?“

„Ta jau manna pascha bilde speegeli.“

„Bet kas tas par zilweku, kas Sums pee rohtas peekerees?“

„Tas zilweks effect Suhf paschi, Terese!“

„Ta es effu,“ wiinna ahtri eesa zahs un speeglam tuwojahs. Bet peepeschi palikka stahwoht un kaphahs atpaffat.

„Suhf,“ tà wiinna bailigi fazzija, „tas zilweks speegeli nahf mums teescham wirfù; eesim atpaffat.“

Mu wiinna arri gahja atpaffat; bet us weenreis fahla smectees. „Tai meitai tur speegeli til pat maj kuraschas kâ man. Kad es no speegela atkaphjohs, tad arri wiinna to paschu bailigi darra.“

„Ta meita, to tur speegeli redseet, ta Suhfu ehna, Suhfu bilde.“

„Teesa gan, to biju aismirrufe,“ wiinna peekuffusi fazzija un likka rohtas preeksch azzim. Mesmers to mannidams fazzija: „To jau eepreeksch sinnaaju, ka Suhfu azzim waijaga ar gaismu aprastees. Scho wallar Sums rahdischu debbesi, bet taggad waijaga atkal azzu aisseet, lai atpuhschahs.“

Ohtrâ deenâ pehz tam bij wiffi Wihnes augstmanni konzertes jahle fapulzejuschees, fur Terese schodeen taijijahs spehleht. Ik katris kahroja, pats ar sawahm azzim pahrlleezinatees, kam taisniba, wai Mesmeram un Paradis familijai, kas falka, ka Terese warroht redseht, jeb Barta professoram ar Ingenaus dakteri un zitteem Mesmera eenaidneekem, kas us tam pastahweja, ka Tereses newarroht isahrsteht un Mesmers effoht wiltneeks, kas ar Teresi un wiinnas tehwi un mahiti wiffu scho israhdischanu jau pa preekschu norunnajis.

Tadeht arri Tereses tehws awises isluddinaja, ka tannis brihschôs, fur neteef spehlehts, ik katris warr ar Teresi isrunnatees un wiinnai scho jeb to darriht likt, to til redsigs zilweks ween spehj: Zaur tam wiffi redsoht, ka wiinna meita pa teesi weffela.

Arri Barta professors ar saweem draugeem bij atnahfufchi; tee wiffi preezajahs, ka nu buhschoht weenreis ta wiltiba gaismâ nahft, tapehz arri wiffi

paschâ pirmajâ rindâ nosehdahs. Kad nu Barts Tereses tehwi eeraudsija, kas klausitajus uslublodams preezajahs, ka schodeen atkal buhschoht labba pelna, tad wansch peezehlahs un gahja Paradis kungam pretti.

„Tad Suhf wehl ar weenu tizzeet, ka Terese pa teesi redseht warr?“ professors prassija.

„Dohmaju, ka Suhf paschi arri to tizzeet,“ Paradis kungs smaididams atbildeja. Wai nebijahf paschi klahf, kad pirmo reis Teresei laffatu no azzim atraisija, wai paschi neapleezinajahf, ka wiinna warroht redseht?“

„Toreis es til johlodamees to wahrdu isfazziju, gribbeju redseht, zik lehti zilweli krahpneekem tizz, un negribbeju arri Mesmera eetrauzehf, lai wiinnu pehzat warretu weeglat naggôs dabuhf. Berru, ka man buhs gan isdewees, jo jau taggad pat no Suhfu meitas ehrmigahs leetas stahsta, kas neapleezina wis, ka wiinna labbat warr redseht, kâ pa preekschu. Wai Terese preeksch kahdahm deenahm nesazzija, ka pukke, to tai rahdija, effoht swaisne?“

„Sinnams, tas gan wehl daschuireis noteef,“ Paradis kungs smaididams fazzija, „bet no tam warr skaidri manniht, ka wiinna reds. Winna taggad wehl irr kâ mafs behrns, kas ne weenas leetas wehl skaidri nepasibst un wahrdu pahrmaina; arri no tahluma wiinna wehl ne to neproht, jo leetas, kas tahlu, wiinnai itt tuwu leekahs, tadeht Terese daudj reis rohtu issteepj, gribbedama leetas aptaustihf; tur pretti tuwas leetas leekahs tai tahlu buht, tapehz ta kahdureis peedausahs. Bet tas ar laiku paliks labbat, un kad Terese drihs weena patte pa celahm staigahs, tad ne weens newarrehs leeht, ka wiinna reds.“

„Tad Suhf gan gluschi drohschi, ka Terese warr redseht?“

„Ja effu pa wiffam drohsch!“

„Tas leela leeta, ka to til stipri apleezinajeet,“ Barts wiinnu stihwi uslublodams fazzija. „Schi leeziiba Sums daudj naudas malfahs!“

„Ns kahdu wihfi?“ Paradis kungs istrubzees prassija, „kâ tas man warr daudj naudas malfahf, kad Terese weffela?“

„To nu gan katris warr weegli noprast,“ professors meeriigi atbildeja. „Wai keisereene Suhfu, jeb Suhfu atlas meitas deht Sums ar naudu palihdj?“

„Tas riktigi, keisereene mums Tereses deht labbu graffi naudas peesuhf.“

„Mu tapehz; bet scho naudu wiinna Sums atraus, kad Terese redsiga palikfufe. Es pats schodeen ar keisereenes dakteri runnaju, kas fazzija, ka weffeleem jau nebuhschoht palihdsibas naudas malfahf, ta geldoht gaudeneem. Tas teesa, to es arri keisereenei fazzischi.“

„Bet wai sinneet, ka tad manni lihds ar familiju nabbadsiba un pohstâ gruhdeet,“ Paradis kungs

nobihjees praffija. „Mums zittas mantas naw, kà ween fchi palihdsibas nauda, no furras warram turrigi dsihwoht. Kad fchi palihdsiba teef atrauta, tad effam tihri nabbagi!“

„Bet palihdsibas naudu tif tahdi warr dabbuht, kas walstsdeenestà to pelnijuschì, jeb tif tahdi, kas paschi few nespehì libdsetees. Zuhì ne kad walsts deenestà ne-effect bijuschì; meitu likka keisereene is-fkohloht, un zaur tam Teresei kapitals rohlà, fo nu redsiga buhdama warr iswehrteht. Winna warr zittus mahziht, us klaweerehm spehleht un konzertes doht.“

„No tam newarr ar famileju dsihwoht,“ Paradis kungs bailigi atteiza.

„Zuhì gan tif weegli un labbi newarreseet dsihwoht, kà no tahì palihdsibas naudas, bet baddu taf arri nemirfeet. To palihdsibas naudu, fo Zuhì libdì fchim dabbujahì, keisereene fahdai nabbagai allai grehseenei dohs, fo es abrstēju un kas pehì man-nahm dohmahm tif pat nedseedejami alla, kà Zuhì meita. Es to wissu ar Stehrka dakteri jau norun-naju. Jau riht pat keisereene scho naudu Zuhì meitai atraus, kas tai arri wairì nepeenahkàs, un allai grehseenei norastihì, un fchi, to Zums warru apleezinaht, palihdsibas naudu wallahì un leetà lisk libdì pat muhscha gallam, jo winnai prahì nenahkì, zaur Mesmera skunsti pee azzu gaismas tift“

„Mihlaks professor kungs,“ Tereses tehws pakluffi fazzija, „apschelojetees par manni un teem man-najeem. Seschpadsmìt gaddus ilgi mehì scho palihdsibas naudu fanehmahm, un fchi summa preeksch Tereses tif ilgi norastita, kamehr winna dsihwo. Scho palihdsibu atraut irr tif dauds, kà trim zilwe-teem list baddu mirt!“

„Kad Zuhì meita redseht warr, tad winna faude palihdsibas naudu, un manna grehseene to dabbu. Stehrka dakters man apsohlijahì, wissu to isdarriht, jo keisereene wirnu ar ween paklausì, tapehì ka winna luhgschana ar ween pehì taisnibas noteef.“

„Tad mehì pehdigà pohstà,“ Paradis kungs nurdeja.

„Tas nahì zaur tam, ja Zuhì meita pa teefi warr redseht,“ professors ar skattu balì fazzija. „Kad winna alla paleef, tad Zuhì no nelaimes glahbti, un, warr buht, Stehrka dakters tad wehl keisereeni luhgtu, lai to palihdsibas naudu preeksch Tereses pa-wairo, deht tam, ka daschadi krahpta. Bet tas wissì scho wallar israhdisees, nu sinnasim, kas jadarra!“

Professors Tereses tehvam labbu deenu dewis aisgahja un apschdabì sawà krehslà. Terese nu pat sahlè eenahja.

Sahlè zaur zaurim sahka tschustteht, klausitaji palikka lohti chrmigi. It katris drufzin pastepa taklu, gribbedams dabbuht Teresi redseht, fo gan jau gaddeem pasinna, tomehr schodeen par fweschu us-luhsoja. Allà dahma, fo wissì dakteri, pat slawenais azzu-dakters, Barta professors par neisdeednamu nofazzijuschì un fo Mesmers schoreis zaur magnetes spehku wesselu darrihì, ta dahma gan warreja

laudim firdis aisfustinaht, un pascheem leelmannem tè bij fo dohmaht.

Warr buht, ka Terese to nomannija, ka laudis us winnas ween azzis metta, jo zittahm reisehm wehl alla buhdama, nahja smaividama sahlè, taggad ar nokahrtu galwu, nolaihtahm azzim un bailigeem fohkeem klaweerehm tuwojahì. Pa preekschu, kad Terese sahlè eenahja, klausitaji winnu preezigi apschweizinaja plaukstas sisdami, schodeen wissì zeeta kluffu.

Par leeku brihnedamees wissì redseja, ka Terese bes waddischanas teescham us klaweerehm gahja; winnai zettà bij wai nu zaur misseschanohs jeb arri tihfchi, trihs krehslì nolikti. Terese negahja wis schcem rihkeem wirsà, kà allis darritu, bet ar riakì apkahrt, ka ne kleite nepeeduhrahì.

(Us preekschu wehl.)

Par preekeem un lustehm.

(Statt. Nr. 6. Brigums.)

Lew zaur sawu prastu ehdeenu dauds wairak lab-buma, jo wissu gudralee dakteri un zitti mahziti wihri ismeklejuschì un atradduschì, ka prastòs ehdeens, (dahrsja-auglòs, maisè, gakkà, peenà u. t. pr.) tahì meesai derrigas daklas wissu labbal no dabbas paschas fataisitas, tif newaijaga winnu zaur sliktu wahrischanu un zepschanu samaitahì un isnihzinaht. Pee ehdeena tas ta leelaka leeta, ka labbi smekke un tam gahrfscha irr. Maises reezens ar sweestu darba-wihram labbal smekke un wairak spehka dohd, nekà gahrì'ehdim ar sliktu mahgu wissu wissadi labbumini. Garscha ehdeenam tapehì tif leela un fwarriga leeta, ka zaur tam „seekalas ween teff“ — tahì padarra, ka ehdeens mahgà warr sawahritees. Kad ehdeens nesmekke, tad waijaga gaidiht, kamehr sahì ehst gribbetees, gan tad smekkehì. Daschi augtmanni gahrnus un dahrgus ehdeenus jau fenu atmektuschì.

Garribaldiì un Angku tehneene mums par preekschihmi derr; winsch wissu leelakajàs dsihrès wairak no ehdeeneem nebaudija, kà ween gabbalinu gakkas ar maisi un dahrsja-augleem; Angku tehneene darra tàpat, winna us ballehm leef ar weenu preeksch fewis prastu ehdeenu taisiht. —

„Winsch garru pihpi smekheja un brandewihnu dschra bes skaita un bes meera!“ Us tahdu wihsi slawenais dsesfmu taisitajì Stenders sawu „bande-neeku“ apdsheed.

Al ja, ta dserschana! Bilwekem leekahì tas buht par nepahrgrohsamu festo jeb septito tizzibas gab-balu, ka reibstami dschreenei ar leelu mehru un beidschìt bes mehra jabauda, ja gribb pa teefi un ihsti preezigs buht. To nu gan warram fazzihì, ka wihns zilwekam firdi cepreezina un arri malzinsch labba allus dsihwibas garrus patihkami kuttina un kibbina. Bet katris, kas naw plihneeku ammata-brahlis, ap-leezina, ka schahda dserschana ar katru malku, kas mehram pahri — un schìs mehìs irr lohti masì — preekus un lustes newairo, tif apslizina ween. Ar

latru malku pahr mehru azzis stillainas mettahs, wahrdi kluhdahs un teel bes apdohma isrunnati, un juschana lihds ar usweschanohs paleef lohpfischka.

Daschüreiß redsam ruhdamus barrus, kas nakti no schenkeem nahf un streiputa; tahdi katram reebigi; no winneem jabihstahs, jo tee irr kà ahrprahdtigi, kas no laseretes isfpruffuschi.

Schahdi preeki un lustes, kas ar leelu nitnumu un ahrprahdtibu grahwè jeb rinstele beidsahs, kam galla-augli galwas-fahpes un pagirras — tahdi preeki un lustes sinnams dauds naudas malka. Bet tee naw ne kahdi preeki, un lassitaji par to sahktu dufmotees, jo to gribbetu ihpaschi peerahdiht.

Muhsu laifos nedrihtst wis to par kahdu leelu flittumu usflattihst, kad lustigu weesu pulkà jeb wafkarà pehz pabeigta darba, ar kahdu mahzinu skunstigi firdi eepreezina; bet kad kahjas wairs ne-eet riktigi un mehle melsch, tad jau pahr schnohri gahjis, fo newarr wairs par „preeku“ faukt, un tahds zilwels, kas tif tablu teel, wairaf noschelojams, nekà isfmejams.

Kad ohtrà rihtà galwa fahp un firds pehz silkes kahro, tad pa teefi walfar bijis nerra, fo schodeen pagirras zauru deenu juht — deht „truhkuma-flim-mibas“ malkà, galwà, wesselibà un preezigà prahtà. Katriis pufsprahdtigs zilwels to sinu; ar teem, kas semmal kà pufsprahdtigi, mums naw nekahda dakta; tee par wehrgeem patiffuschi un winnu alga sinnama.

Weena aplammiba tè japeeminn, zaur kam „Balkus“*) walfi daudsi allojahs. Kà jau minnehts, laudis dohma, ka gohdos neween pulka, allus, wihna grofka un schampanera wajjagohst. Bet ar dsehreeneem tàpat, kà ar ehdeeneem, jo „alkohols“ (wiffu tihrafsais spiritus), kas galwu reibina, irr tas patz alkohel-wels eefsch allus, brandwihna, wihna un schampanera. Schis alkohol-wels tif apgehrbu pahrmaina; tad pee semmeem laudim eet, tad well allus un brandwihna swahrkus muggurà; pee leelmanneem wiasch smalkà munderinà gehrbjahs — prohti wihna grofka un schampanera swahrkòs. Kas nu winnam sawu dwehsele parastihst grihb, lai jel to darra par lehtaku naudu un nedohma, ka schampaneri, kas 3 rubl. par pudeli malka, alkohols zits kas effohst.

Tà tad nu prahst bet wesselig ehdeens, un, kad nu par mantu dohma, ka gluschki bes alkohola newarroht istift, druzin spiritu klacht, daudf nemalkahs. Mehst to desmit reis lehtati pirksim, nekà baggatee.

Bet muhsu dschwibas preeki un lustes nezefahs wis no ehdeena un dsehreena ween, ne arri no stahdigahm drehbehm. Baggatee warr braukt un jaht no weena preeka us ohtru, kamehr mehst nabagi strahdneeki jau agri pee darba steidsamees un zauru deenu nopuhsejamees un nestairamees, un labbi jasteidsahs, ja grihb, lai walfarà preefsch kalrites un allus glahses laifs atleef. Baggatee jau no rihtà agri ar schampaneri warr eefahkt jeb „sirage

dsert“, kà nabbaga schihdinsch gribbeja darriht, kad par kchninu paliftu.

Mehst nabbadfimi (jo par baggatee wairs nerastischohs) no baggateem daschu reis ne mas labbat nedohmajam, kà tas minnehts schihdinsch no kchnineem. Tee, fo par leelmanneem un mohdes-dahmahm nosauzam un kas laifu un naudu isfchlehrschi, pehz lustehm un preekeem dsihdamees, tee mums rahda, ka winni labprahdt gribbetu weenreis no teefas islustetees, un ar wiffu sawu baggateebu tomehr nepanahf, fo melle. Winneem eefschpuffe tufschu un tumfscha, flinkums un dsihwe bes darba teem tif grubti nessama, ka jaistruhstahs to redsoht.

Bet tee leelmani, prohti kohymanni, fabrikanti un bankeeri, kas ar leelu kaptalu strahda un leef strahdabt, kas if deenas sintcem rublu pelna, karritès brauz un dsihwo kà firsti, ebd ar sudraba un selta karrotehm, gappelehm un nafscheem, kamehr mehst pa puttetleem un pihschleem par 5–6 rubli nedekà nostrahdajamees, teem taf labbat!

Riktigi, teem sinnams eet labbat, bet tizzeet man, winni arri uszihtigi strahda, daschüreiß wehl wairaf, nekà darba wihri un ar wairaf raisehm un errastibahm fandamees, nekà mehst. Kad winni nestrahda, wiffu smalki neisechfina un nepahrstatta, tad darbs andelè un fabriki ne-eet us preefschu — beidsohst jakriht banfrutti. Bes tam teem leelmanu kahrtà buhdameem arri pehz tahs kahrtas jauswed-dahs, kas winneem muhsu preekus fahfahli, jeb pa wiffam aisleeds. Un winneem tomehr tahdi paschi preeki un lustes buhs, kahdi mums, kas muhs laimigus darra. Un schis awohst, no ka preeki un lustes iswerd, irr darbs un darboschanahs ar derrigahm leetahm preefsch fewis un zitteem. Bes darba naw algas, naw preeka. Preeka-engels tif teem sawu preeku-bikkeri pasneeds, kam pehz padarrita derriga darba atpirgschanas wajjaga. Gohdawihrs tad arri ar prastu ehdeenu buhs meerà un ar kahdeem draugeem grahmatas lassidams laifu palawehs. Un kad wiasch grihb labbi peedsertees, tad steidsahs swehtdeenàs faulei lezzoht us lauku un puflehm seedoht, putneem dseedoht dserr tihru gaisu, kas dschwibas garrus wehl labbat usmud-dina. Un debbes swehtiba swehtdeenàs kluffumà nahf pahr tahdu dsehraju arri paschà seemà. Ar ihseem wahrdeem fakohst, ihsti preeki un lustes irr lehti — par welti, jo winni paschi no fewis no weenas fahnes isaug, prohti: —

„No Lawas firds,

Tur istell pateesigais preeka-awohst.“

Un kad tur labbi netell, tad wiffas allus kannas un wiffi dewini no kchdehm walfà laifti alkohol-welli itt ne fo nepalihdi.

J. N.

Atbiidedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehchts.

Rihgà, 10. Februar 1872.

*) Greeku dserschanas-deens.